

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

PL 35

00023 VALTIONEUVOSTO

SUOMEN LAMMASYHDISTYS

VIIKINÄISTENTIE 30

19210 LUSI

044 973 7000 / pia.parikka@lammasyhdistys.fi

LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUKSESTA ERÄIDEN MAA- JA PUUTARHATALOUESTA OLEVIENTÄ PÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISESTA

Suomen Lammasyhdistys on perehtynyt päivitettyyn nitraattiasetukseen eli asetukseen eräiden maa- ja puutarhataloudesta olevien päästöjen rajoittamisesta. Yhdistys katsoo, että nyt esitetyt muutokset ovat perusteltuja. Tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi yhdistys toivoo kuitenkin vielä tarkennusta asetukseen.

Kuivien lantojen aumaus

Kuivikepohjien talviaikaisen jälkikypsytyksen täyskielto oli merkittävin alkuperäisen nitraattiasetuksen lammastaloudelle aiheuttama ongelma, mikä olisi pakottanut jälkikypsyttämättömän kuivikepohjan syyslevitykseen.

Suomen Lammasyhdistys pitää hyvänä asetuksen 6 § muuttamista talviaikaisen aumauksen osalta. Asetuksen sisältämät ehdot aumaukselle ovat riittäviä valumien ehkäisemiseksi.

Koska lampaan kuivikepohja on usein erittäin olkinen ja kuiva, esitämme, että 6 § 4. momentin "vähintään 20 senttimetrin" korvataan muotoilulla "ravinnevalumat estävä".

Asetuksen 6 § ja 8 § ovat nykyisellään päällekkäisiä. Kun kokonaisuudesta on luettavissa, että yli 30 % kuiva-ainepitoisten lantojen aumaaminen on sallittu muutenkin kuin poikkeustilanteissa (esim. työteknisistä syistä), esitämme 8 § poistamista ja 6 § täydentämistä seuraavilla lauseilla:

- 6 § 2. momentin loppuun lisätään lause "Tämä koskee myös tilalla tuotantoeläinten pidosta syntyvää, kuiva-ainepitoisuudeltaan yli 30 % lantaa."
- 6 § loppuun lisätään 8. momentti: 5-6 momenttia ei kuitenkaan sovelleta varastoitaessa kuivalantaa aumassa eläintaudista johtuvasta hygieenisestä syystä.

Rantalaidunnus

Toinen epäselvä kohta asetuksessa koskee rantalaidunnusta. Katsotaanko rantalaidunnus lannoitukseksi? Maaseudun Tulevaisuuden (22.9.2015) mukaan perinnebiotooppeja saisi nitraattiasetuksen puitteissa laiduntaa rantaan asti, mutta viljeltyt laitumet tulisi aidata 10 metrin päähän rannasta.

Lampaiden laidunnus vesistöjen varrella on täysin normaali käytäntö. Näin voidaan ylläpitää maiseman avoimuutta ja helpottaa vesihuoltoa. Lampaiden rantalaidunnuksesta ei ole raportoitu koituneen ongelmia.

Suomen Lammasyhdistys pitää hyvin tärkeänä, että asetusta tarkennetaan siten, ettei lannoittamisella tarkoiteta laidunnusta. Laidunnettaessa pellon jo sisältämiä ravinteita kierrätetään eläinten kautta. Osa ravinteista sitoutuu eläimiin lihana ja maitona sekä kulkeutuu laidunkauden päätyttyä pois laitumelta.

Lampaiden rantalaidunnuksen ympäristöhyödyt ylittävät mahdolliset ympäristöhaitat selvästi. Rantalaidunnus lampailla ei aiheuta oleellista valuma- tai vesistönpilaantumisriskiä. Lampaat ovat siistejä laiduntajia. Ne eivät sotke vesistöjä, sillä ne eivät mene veteen. Pääsääntöisesti lampaat ulostavat siellä missä ne syövät ja lepäävät, laidunalueen kuivimmilla ja korkeimmilla kohdilla.

Harvinaistunut laidunnus tulee vähentymään edelleen, mikäli 10 § 7 momenttia tulkitaan siten, että viljeltyt laitumet eivät saa ulottua vesistöön asti. Vastaavasti lampaita tullaan kasvattamaan kesäkaudella entistä enemmän sisätiloissa. Tulkinta johtaisi laidunnuksen vaikeutumisen myötä myös luonnonmukaisen lammastalouden houkuttelevuuden laskuun.

Suomen Lammasyhdistys esittää 10 §:n 7 momenttia täydennettäväksi seuraavalla momentin loppuun lisättävällä lauseella: ”Laidunnusta ei lueta lannoitukseksi.”

Tapio Rintala

Puheenjohtaja

Suomen Lammasyhdistys

Pia Parikka

Toiminnanjohtaja

Suomen Lammasyhdistys